

3 ta' Mejju, 1955

Imhallelf:

Onor. Dr. T. Gouder, LL.D.

Carmelo Panzaveccanig *versus* Costantino Caruana

**Arrest Personali — Mard tad-Debitur —
Azzjoni jew Eċċezzjoni — Art. 361 (c)
tal-Kodiċi tal-Proċedura Ċivili.**

Il-mard tad-debitur mhux magħdud mil-liġi fost il-każijiet ta' eżenzjoni mill-arrest personali. Dan hu "casus omissus", li għandu liġi governat mill-liġijiet *tan-natura*, u prinċipalment dawk tal-konservazzjoni *propria* — liġijiet li huma antejuri għal dawk magħmulin mill-bniwem, u li ma jistgħux jiġu konċepiti ta' kontradizzjoni mill-liġijiet umonitorji.

Li il-liġi *espressament* teżenta mill-arrest personali dawk li jkunu dediti *vis-sittis sensu* — disponibbiltà fonda fuq konsiderazzjonijiet ta' umanità, hekk ukoll, meta d-debitur, mhux minhabba letà, imma minhabba mard, ma jistax jiġi ptevat mill-kuri tal-familja, jew ma jistax jittallenu d-dilemji tal-karrierazzjoni, mingħajr preġudizzju gravi ta' saħtu, u forsi ukoll mingħajr preġudizzju ta' haġta, għandu jkun eżenti mill-arrest personali.

U dawn il-konsiderazzjonijiet jisswew mhux biss b'hekk li spjegaw jew tiġi sponġa d-detenzjoni tad-debitur ja arrestat, imma anki, u wisq aktar, b'hekk jimpedixxu l-kundanna għall-arrest.

Għall-istess, jekk kontra l-talib għall-kundanna tiegħu għall-arrest personali d-debitur jopponi li għandu jiġi eżentat minhabba mard serju tiegħu, mhix neċċessarjament l-kontro-eċċezzjoni ta' l-attur *vis-sensu* illi eċċezzjoni simili għandha tiġi dedita "per via di azione" biss wara li tkun giet ottenuta l-kundanna tad-debitur, u mhux l-eċċezzjoni.

Il-Qorti; — Rat l-att ta' eżenzjoni li bih l-attur talab illi l-konvenut jiġi kundannat għall-arrest personali sempliċi in eżekuzzjoni tas-sentenza ta' din il-Qorti tad-29 ta' Ottubru, 1954, fil-kawża fl-ismijiet fuq indikati. Bl-ispejjeż;

Rat is-sentenza fuq riferita;

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut, li sottometta illi huwa marid serjament, u kundanna għall-arrest personali tista' tikkagunалу konsegwenzi serji hafna f'saħ-

tu; u illi huwa pront iħallas id-debitu tiegħu b'rati mensili ta' £2 l-waħda;

Raġ id-dikjarazzjonijiet tal-partijiet;

Peress li l-attur issollewa kontra-eċċezzjoni fis-sens illi l-eżenzjoni mill-arrest personali, jew is-sospensjoni ta' l-arrest, ma jistgħux jiġu dedotti "in via d'eccezione", imma biss b'azzjoni wara li tkun ġiet ottenuta l-kundanna;

Tikkunsidra fuq l-incident, wara li semgħet lid-difensuri;

Illi l-mard tad-debitur mhux magħdud mill-liġi fost il-kawżi ta' eżenzjoni mill-arrest personali;

Illi dan huwa "casus omissus", li għandu jiġi governat mill-liġijiet tan-natura, u prinċipalment dik tal-proprja konservazzjoni, li huma anterjuri għal dawk magħmulin mil-bniedem, u li ma jistgħux jiġu konċepiti in kontradizzjoni mal-liġijiet umanitarji (Kollez. Vol. XII, p. 19, u XXVII-1-851);

Illi, inoltre, il-liġi espressament teżenta mill-arrest dawk li jkunu daħlu fis-sittin sena (art. 361(c) Kodiċi tal-Proċedura Ċivili) — dispożizzjoni fondata fuq konsiderazzjonijiet ta' umanità; għaliex, kif qal l-oratur tal-Gvern Franciż fid-diskussjoni tal-Codice Napoleone — kliem riportat fis-sentenza ta' din il-Qorti tas-26 ta' Novembru, 1896 in "Catania vs. Vella": "L'uomo giunto all'ultimo periodo della vita è oppresso dal peso delle infermità; la privazione delle cure e di soccorsi della sua famiglia è una pena che gli può divenire mortale. L'umanità si oppone perchè il debitore esponga la sua vita per l'interesse personale del creditore". L-istess raġunijiet — *jingħad fi-imsem-mija sentenza* — —jimmilitaw meta d-debitur, mhux min-ħabba l-età, imma min-ħabba mard, ma jistax jiġi privat mill-kuri tal-familja, jew ma jkunx jista' jittollera d-diżaġi tal-karċerazzjoni mingħajr preġudizzju gravi għal saħtu, u forsi wkoll mingħajr perikolu ta' ħajtu;

Illi fi-istess sentenza citata jingħad ukoll illi dawn il-konsiderazzjonijiet, jekk swew f'bosta każijiet quddiem din il-Qorti biex iġieghelu li tispicċa jew tiġi sospiża d-detenzjoni tad-debitur ġa arrestat, għandhom jiswew wisq aktar biex jimpedixxu l-kundanna mill-arrest (Vol. XV, paġ. 616,

prima colonna); u hekk gie implicitament ritenut sussegwentement minn din il-Qorti f'bosta kazijiet oħra, fosthom f'dak deċiż bis-sentenza tat-23 ta' Jannar, 1897, riportata fil-Kollez. Vol. XVI, P. III, pag. 6;

Għaiaqshekk;

Tiddeċidi billi tiddikjara illi t-talba għall-eżenzjoni mill-arrest personali minhabba f'mard gravi tista' tigi avanzata anki "in via di eccezione" fil-gudizzju esperit għall-kundanna tad-debitur għal dak l-arrest; u tordna illi l-ispejjeż ta' l-incident jithallsu mill-attur.
